

El Cardener: natura, jardí o claveguera

NATURA URBANA. El riu Cardener recorre 8 quilòmetres dins del terme municipal de Manresa. No res, si tenim en compte que és un riu de 90 quilòmetres. Neix al peu del Port del Comte, al municipi de la Coma i la Pedra, on hi ha les fonts del Cardener, i mor quan conflueix amb el riu Llobregat a Castellgalí. La part de Cardener que ens pertoca no representa ni un 9 per cent del riu, un indicador clar del la dificultat per gestionar un tram «de pas».

El bon estat del Cardener, per tant, no només depèn de la gestió que en faci Manresa, depèn de la gestió que en facin tots els municipis regats pel riu. La gestió ambiental dels rius en espais tan antropitzats com Catalunya depèn molt de la coordinació que cada municipi tingui amb els municipis contigus. El Cardener travessa 18 municipis i 3 comarques. Que esdevingui un tros de natura, un jardí o una claveguera dependrà de tots.

Hi ha trams amb esponerosos i esplèndids boscos de ribera naturals com és el del pla de Reguant, a Súria. Els rius, però, els podem vestir de jardí. Per exemple, un tros de natura enjardinada és el parc del Cardener a Manresa. Una zona transformada, recuperada i renaturalitzada. Amb bon estat de salut, donada la biodiversitat que hi trobem: colls verds, cueretes blanques, bernats pescaires, esplugabous -amb colònies de centenars d'individus-, balquers, corbs marins, polles d'aigua, garses, tudons, tórtres... També és destacable la vegetació de ribera, la regenerada i la que hi havia abans de la recuperació de l'espai. Hi llueixen: els àlbers de fulles platejades, els pollancre, els salzes blancs, els freixes de fulla petita i els oms. També hi podem veure tamarius, canyissos, bogues, robínies i negundos. I altres plantes foranies, però abundants, com la canya o el plàtan.

El Cardener serà el que nosaltres vulguem que sigui -amb l'ajuda dels municipis per on flueix. No pot ser una claveguera salinitzada per la indústria minera, com ara passa Súria avall. Serà difícil que creixin boscos esponerosos i "naturals" de ribera, si l'aigua baixa carregada de sal. Els rius haurien de ser camins d'aigua neta i no pas fronteres brutes, marginals i oblidades. Tot el Cardener manresà hauria de ser un espai de bosc de ribera acompanyat i resseguit per dos camins, un a cada riba, on poder gaudir de la natura i fer salut.